

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610697782
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/41714 GK 109
7/42149 GK 112
7/42151 GK 112
7/42150 "
7/41148 GK 103

02 Nisan 2021

.../.../2021

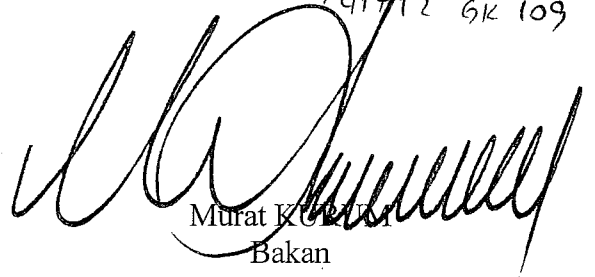
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/41921 GK 111
7/41716 GK 109
7/42842

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/17100 GK 12
7/41307 GK 104
7/41710 GK 109
7/41712 GK 109

Murat Koca
Bakan

EK:

- Liste (7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (37 Adet, 66 Sayfa)

7/42162 GK 112
7/42432-42433
7/43043
7/40056 GK 88
7/41154-41155
GK 103
7/41157 GK 103
7/41616-41617-41618
GK 106
7/42838-42839
7/41718 GK 109
7/42429-42430
7/41051 GK 102
7/41141 GK 103
7/41143 GK 103
7/41400 GK 106
7/41403 GK 106

7/40302 GK 91
7/41302-41303
GK 104

AYDIN MİLLETVEKİL
SAYIN SÜLEYMAN BÜLBÜL'ÜN
TBMM 7/41141 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Bilindiği üzere 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 8 inci maddesi kapsamında özelleştirilen termik santrallerin çevre uyum kriterlerinin yerine getirilmesi için pek çok kez çeşitli kanunlarla süre tanınmış, son olarak Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" teklifinin 50. maddesine, termik santrallerin çevresel yükümlülüklerini yerine getirmesi için son tarih olan 31.12.2019 tarihinin 30.06.2022'ye kadar uzatıldığına ilişkin hüküm konulmuş ve bu madde 02.12.2019 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmişti.

Bu kapsamda, muafiyetlerin 31.12.2019 tarihinde sona ermesiyle Kahramanmaraş Afşin A, Kütahya Seyitömer, Kütahya Tunçbilek, Sivas Kangal ve Zonguldak Çatalağzı tamamen, Manisa Soma Termik Santrali kısmen kapatılmıştır. Aynı zamanda, Orhaneli, Muğla Yatağan, Afşin B ve Çayırhan termik Santrallerinin geçici faaliyet belgesi aldığı ve Kemerköy, Yeniköy ve 18 Mart Termik Santrallerinin de çevre izni aldığı açıklanmıştır. Kapatılan termik santrallere, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından 1 yıllık süreye tabi olan geçici faaliyet belgesinin verildiği de 08.06.2020 tarihinde ifade edilmişti.

Bu kapsamda santrallerin gerekli yatırımları yaptığı, santrallerin izlendiği Bakan Kurum tarafından belirtilmiştir. Ancak hangi santralde hangi yatırımın yapıldığı, yatırımların ne aşamada ve izleme faaliyetlerinin sonuçlarının neler olduğu kamuoyuyla paylaşılmamıştır. Bu kapsamda, çeşitli sivil toplum örgütleri ve platformlar tarafından, başta Haziran ayında açılan bu santraller olmak üzere, uyuşmazlıklara konu olan bu 14 santralin halen Yönetmelikteki sınır değerleri karşılayamadığı defalarca ifade edilmiştir. Bakanlık, sınır değerlerin aşılp aşılmadığını tespit ettiği ya da edeceği analiz raporlarını, hangi santralin hangi yatırımı yapması gerektiğini ve bu yatırımların ne aşamada olduğunu, santrallerin çevre izni için başvuru yapıp yapmadığını ve diğer tüm izleme çalışmalarını derhal kamuoyuyla paylaşmalıdır.

Bir diğer yandan Orhaneli, Muğla Yatağan, Afşin B ve Çayırhan Termik Santrallerine verilen 1 yıl süreli Geçici Faaliyet Belgesi, 01.01.2021 tarihinde sona ermiştir. Bilindiği üzere, Geçici Faaliyet Belgesi, termik santrallerin faaliyette bulunabilmeleri için almaları gereken çevre izni ve lisansı öncesinde bir yıl süreliğine verilen belgedir. Çevre İzni ve Lisansı Yönetmeliği kapsamında Geçici Faaliyet Belgesi alan işletmeler belge tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde çevre izin veya çevre izin ve lisans belgesi almak zorundadır. Bu kapsamda, GFB süresinin sona erdiği 01.01.2020 tarihinden itibaren işbu santrallerin hangi iyileştirmeleri yaptığı ve hangi yasal dayanakla faaliyetlerine devam ettiği hakkında kamuoyuna bir açıklama yapılmamıştır.

Yıllardır çevresel yükümlülüklerini yerine getirmeleri için süre tanınan ve bu süre zarfında kamudan teşvik alan şirketlerin yükümlülüklerini halen yerine getirip getirmediği soru işaretini doğurmaktadır. Uzun süre boyunca santrallere teşvik ve

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

muafiyet sunulmuş, bu muafiyetlere yasal zemin oluşturulmuştur. Ancak getirilen son düzenlemenin veto edilmesinin ardından santrallerin muafiyetleri sona ermiştir. Bu kapsamda çevresel yükümlülüklerin yerine getirilmemesi için artık bir gerekçe yoktur.

Kapatılan santrallerin hangi yatırımı yaptığı bilinmemekle birlikte ölçüm raporları paylaşılmamaktadır. Termik santrallerin mevzuatın gerektirdiği çerçevede çalışıp çalışmadığı, usule uygun bir şekilde faaliyetlerine devam edip etmediği şeffaf değildir. Hiçbir gerekçe insan yaşamından ve sağlıklı bir çevreden önemli olmamakla birlikte Anayasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi, Anayasal bir hak olan sağlıklı çevrede yaşama hakkının artık yok sayılmaması gerekmektedir. Dolayısıyla, kamuoyuyla paylaşılması gereken pek çok konu bulunmaktadır.

Bu kapsamda;

1- Haziran ayında geçici faaliyet belgesi verilen;

- a) Kahramanmaraş Afşin A Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- b) Kütahya Seyitömer Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- c) Kütahya Tunçbilek Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- d) Sivas Kangal Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- e) Zonguldak Çatalağzı Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- f) Manisa Soma Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- g) İşbu Termik santrallere verilen geçici faaliyet belgelerinin süresinin önümüzdeki Haziran ayında, yani 4 ay sonra sona erdiği düşünüldüğünde her bir termik santral için yatırımlar ne aşamada?
- h) Bu termik santrallerin hangileri çevre izni için başvurmuştur?

2- 01.01.2020 tarihinde Geçici Faaliyet Belgesi alan Orhaneli, Muğla Yatağan, Afşin B ve Çayırhan Termik Santrallerinin geçici faaliyet belgelerinin 01.01.2021 tarihinde sona erdiği düşünüldüğünde;

- a) Orhaneli Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- b) Orhaneli Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?
- c) Muğla Yatağan Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- d) Muğla Yatağan, Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?
- e) Afşin B Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- f) Afşin B Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?
- g) Çayırhan Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- h) Çayırhan Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?

- 3- Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi (SEÖS) Tebliği kapsamında yukarıdaki termik santraller sürekli emisyon ölçüm cihazı kurulması zorunlu olan tesislerdir. SEÖS sistemi olmayan tesislerin 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmelikleri hükümleri gereği faaliyetlerine devam etmeleri yasaklanmıştır. Bu kapsamda adı geçen termik santrallerin SEÖS ölçüm cihazı kurulu mudur?
- 4- Yapılan emisyon ölçümlerinin sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılması düşünülmekte midir?

CEVAPLAR:

- 1,2- Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği (ÇİLY) uyarınca; bahse konu işletmelerin faaliyete başlayabilmeleri için öncelikli olarak Geçici Faaliyet Belgesi (GFB) alması gerektiği bilinmektedir.

Söz konusu belge; işletmenin tabi olduğu çevre izin ve lisans konuları için ilgili Yönetmeliklerde yer alan fiziki şartların (Faaliyete başlanabilmesi için mevzuatta zorunlu kılınan hükümler-Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri vb.) yerine getirildiğinin yerinde inceleme ile tespit edilmesi durumunda, diğer resmî belgeleri de incelenerek, işletmelerin bu şartları sağlayan üniteleri için, ünite bazlı düzenlenmektedir.

Diğer taraftan, işletmelerde bulunan diğer ünitelerde de yukarıda bahsedilen Yönetmelik hükümlerinin sağlanması durumunda, GFB yenileme işlemi gerçekleştirilmektedir.

Faaliyete başlanabilmesi için mevzuatta zorunlu kılınan fiziki şartları sağlayan işletmelerin, faaliyetleri sonucu oluşan çevresel etkilerinin mevzuata uygunluğu ve alınan tedbirlerin yeterliliğine ilişkin değerlendirme ise, gerekli ölçüm ve analizleri içeren raporların Bakanlığımızca incelenmesi ile gerçekleştirilmekte olup, Yönetmeliklerde yer alan esas hüküm ve sınır değerleri sağladığı tespit edilen işletmelere 5 yıllık nihai çevre izin ve lisans belgesi düzenlenirken uygun bulunmayan işletmelerin başvuruları ise reddedilmektedir.

ÇİLY 13. maddesi uyarınca ise, başvuruları reddedilen işletmeler için, bir defaya mahsus olmak üzere, GFB yenileme işlemi yapılabilmektedir.

Bu kapsamda; bahse konu termik santrallerin, mevcut durumları itibari ile GFB ve çevre izin süreçlerine ilişkin onay tarihleri geçerlilik süreleri ve çevre izin ve lisans başvuru durumlarına ilişkin ayrıntılı bilgiler tabloda verilmektedir.

Termik Santraller	GFB Onay Tarihi	Geçerlilik Süresi	Çevre İzin ve Lisans Belge/ Başvuru Durumu
Afşin Elbistan Elektrik Üretim Ve Ticaret Anonim Şirketi Afşin Şubesi (A Termik Santrali)	08.06.2020	08.06.2021	Çevre İzin ve Lisans başvurusu yapılmış olup, değerlendirme süreci devam etmektedir.
Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.-Seyitömer Şubesi	12.02.2021	12.02.2022	11.08.2021 tarihine kadar çevre izin ve lisans başvurusunun yapılması gerekmektedir
Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.-Tunçbilek Şubesi	10.02.2021	10.02.2022	09.08.2021 tarihine kadar çevre izin ve lisans başvurusunun yapılması gerekmektedir
Kangal Termik Santral Elektrik Üretim Anonim Şirketi	04.06.2020	04.06.2021	Çevre İzin ve Lisans başvurusu yapılmış olup, değerlendirme süreci devam etmektedir.
Çates Elektrik Üretim Anonim Şirketi Zonguldak Şubesi	04.06.2020	04.06.2021	Çevre İzin ve Lisans başvurusu yapılmış olup, değerlendirme süreci devam etmektedir.
Soma Termik Santral Elektrik Üretim Anonim Şirketi	01.06.2020	01.06.2021	Çevre İzin ve Lisans başvurusu yapılmış olup, değerlendirme süreci devam etmektedir.
Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim Anonim Şirketi- Orhaneli Şubesi	29.12.2020	29.12.2021	27.06.2021 tarihine kadar çevre izin ve lisans başvurusunun yapılması gerekmektedir.
Yatağan Termik Enerji Üretim Anonim Şirketi Santral Şubesi			29.12.2020 Tarihli ve 5 yıl geçerli Çevre İzin ve Lisans Belgesi düzenlenmiştir.
Afşin Elbistan B Termik Santrali İşletmesi	29.12.2020	29.12.2021	27.06.2021 tarihine kadar çevre izin ve lisans başvurusunun yapılması gerekmektedir
EÜAŞ Çayırhan Termik Santrali	29.12.2020	29.12.2021	27.06.2021 tarihine kadar çevre izin ve lisans başvurusunun yapılması gerekmektedir

3- Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği uyarınca, işletmelerin faaliyete başlayabilmeleri için kurmakla yükümlü olduğu fiziksel şartlar arasında yer almakta olup, bu yükümlülüğü yerine getiren işletmelere (ünitelerine) “İl Müdürlüğü Uygunluk” yazısı müteakibinde ise Geçici Faaliyet Belgesi (GFB) düzenlenmektedir.

Bu kapsamda, bahse konu santrallerin faaliyette olan ünitelerinin tamamında SEÖS sistemleri kurulu bulunmaktadır.

4- Termik santral bacalarında kurulu bulunan Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemlerinden (SEÖS) elde edilen ölçüm sonuçları, 24.10.2003 tarih ve 25269 sayılı resmî gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 23. maddesi "Ticari Sır" başlığında yer alan hususlar kapsamında değerlendirildiği için kamuoyu ile paylaşılamamaktadır.